کتێبێك لە بارەی بزووتنەوەی ڕوانگە چاپ و بڵاوکرایەوە

کتێبەکی دیکەی سەدیق سەعید ڕواندزی بە ناوی (ڕوانگە ناوەکی زێڕین لە سەردەمەکی زێڕیندا) چاپ و بڵاوکرایەوە. ئەم کتێبە، لە بنەڕەتدا وەڵامە بۆ کتێبەکی (عەبدوڵا عەباس) کە چەند مانگێك لەمەو بەربڵاوکرایەوە و تیایدا بزووتنەوەی ڕوانگەی بە ناوی زل و دێی وێران ناو بردبوو. ڕواندزی لەو وەڵامەی خۆیدا، بە شێوەیەکی بابەتیانە و مێژوویانە، وەڵامی نووسەری داوەتەوە و ڕوونی دەکاتەوە کە ڕوانگە نەك ناوەکی زل نەبووە، بەڵکو بزووتنەوەیەکی گرنگی شیعریش بووە، کە لە سەردەمی ڕێکەوتننامەی یانزەی ئازاردا، کە قۆناغێکی زێڕین و درەوشاوەی مێژووی کوردە، ڕاگەیەندراوە . ڕوانگە کە لە سەر دەستی (جەلالی میرزا کەریم، کاکە مەم بۆتانی، شێرکۆ بێکەس، جەمال شارباژێری، حوسێن عارف) ڕاگەیەندرا، توانی گۆڕانکاریێك لە سەر ئاستی فەرھەنگی و کولتووری کۆمەڵگەی کوردی بێنێتە ئاراوە و گڕو تینێك بە گۆمی مەنگی ڕۆشنبیریی و ئەدەبی کوردی بدات، کە لە دوای گەرانەوە بە خۆیەوە نەیبینیبوو. ئەو فەزا سیاسییە ئازاد و کراوەیەی بە ھۆی ئاشتەوایی شەشەوە ھاتە ئاراوە، دەرفەتی لە بەردەم ھزر و کارکردنی ئازاد و نوێگەرییانە ڕەخساند، بۆ ئەوەی بیر لە گۆڕانکاریی ڕیشەیی لە ئەزموونی شیعری کوردی لە دوای گەرانەوە بکرێتەوە، بۆ ئەم مەبەستەش، ئەم پێنج ئەدیبە، توانیان مانفێستی ڕوانگە ڕابگەیەنن و بانگەشەی ئەی قەڵەمە نەترسەکان یەکگرن بکەن. لە ماوەی ئەو چوار ساڵەدا، ڕوانگە توانی نێوەندی ئەدەبی کوردی، بە دیالۆگی ھزریی و ڕەخنەیی دەوڵەمەندتر بکات، بە جۆرێك کە بە درێژایی سێ ساڵ، ئەو گفتوگۆیانە بەردەوامیان لە سەر ڕووپەری ڕۆژنامە و گۆڤارەکان ھەبوو. سەدیق ڕواندزی لە کتێبەکەیدا، کە پشتی بە پەنجا و یەك سەرچاوە بەستووە، بە وردی باس لە کاریگەرییەتی ڕوانگە و ئەو بزووتنەوە زێڕینە دەکات و ڕوونی دەکاتەوە کە ڕوانگە دێی وێران نەبووە، وەك ئەوەی عەبدوڵاعەباس لە کینەوە ڕقەوە دەیڵێت، بە پێچەوانەوە بەڵکو گۆڕانێکی جۆریش بوو، لە مێژووی ئەدەبی کوردی و شیعری کوردیدا و توانی شاعیرێکی وەك شێرکۆ بێکەس و چیرۆکنووسێکی داھێنەری وەك حوسێن عارف دروست بکات. نووسەر لە کتێبەکەیدا، وەڵامی ھەموو ئەو ڕەخنە و سەرنجانەی عەبدوڵاعەباسی داوەتەوە و بە بەڵگە دەریدەخات کە ناوبردنی ڕوانگە بە دێی وێران، ھیچ ئەرگومێنتێکی مێژوویی و

بابەتی نییە و بەڵکو چونکە خۆی بەشێك نەبووە لە دامەزرێنەرانی ڕوانگە، ئیدی دوای پەنجا ساڵ دەیەوێت ئەو مێژووە لینگەو قوچ بکاتەوە و بۆ ئارەزووی خۆی بینووسێتەوە، بە تایبەتیش کە دەزانێت بە داخەوە چوار لە دامەزرێنەرانی ڕوانگە مردوون و لە ژیان نەماون، تاکو بەرگری لە خۆیان بکەن . بۆیە بە هیچ پاساوێك نابێ ڕەنگە بدرێت، کەسانێك دەستکاری مێژوو لە بەرژەوەندی خۆ بۆ پاڵەوانکردنی خۆیان بکەن. لەو سەنگەرەشەوە وەك ئەرکێکی ئەخلاقی و بەرپرسیارێتییەکی مێژوویی و فەرهەنگی، ئەمە بەو کتێبە وەڵامی کتێبەکەی عەبدوڵا عەباسمان داوەتەوە. شایەنی ئاماژەکردنە سەدیق سەعید ڕواندزی، لە ساڵی 1972 لە شارۆچکەی ڕواندز لە دایك بووە، دەرچووی بەشی کوردی پەیمانگای مەڵبەندی مامۆستایانی هەولێرەوە ئێستا لە گوندێکی سنووری ڕواندز، وانە بە منداڵە چاوگەشەکان دەڵێتەوە و خاوەنی هەڤدە کتێبی چاپکراوەوکتێبێکی دیکەشی لە بارەی شێوی یەکەدا ئامادەیە و خوا یاربێت لەو بەروارەدا بڵاو دەبێتەوە، کە تیایدا نووسەر لەو کتێبەشدا بە بەڵگە دەیسەلمێنێت شیعری شێوی یەکەدا هی نالییە و هیچ پەیوەندی بە مستەفا بەگی کوردییەوە نییە.